Nr. 23 Koźmin, środa dnia 19 marca 1924 r. Rok 37

ORĘDOWNIK URZĘDOWY
POWIATU KOŹMINSKIEGO

Przedpłata: na miesiąc marzec **1 346 400** mkp. | Wychodzi w środy i soboty | Ogłoszenia: mm 1-łam. 50 000 mkp.

Dział urzędowy

Nr. 98. Rząd postanowił oddać w ręce społeczeństwa cenny przywilej wypuszczenia środków obiegowych. Społeczeństwo przeto ma obecnie możność i obowiązek bezpośredniego współdziałania w sanacji walutowej drogą jaknajszybszego zebrania kapitału akcyjnego Banku Polskiego.

Przeżywamy już obecnie okres senacji Skarbu Państwa. Jako uwieńczenie dzieła powstaje ze zbiorowego wysiłku, możliwie wszystkich warstw narodu Bank Polski. Naród polski przeprowadza sanację Skarbu o własnych siłach, bez odwoływania się do pomocy zagranicy, aby uniezależnić się ekonomicznie od wpływów tejże. Jeżeli odparliśmy o własnych siłach groźne najazdy wrogów, składając na ołtarzu ojczyzny ofiarę krwi, by ugruntować niezależny byt Rzeczypospolitej, dziś nie cofniemy się przed naprawą Skarbu i w dobrze zrozumiałym interesie państwa i wszystkich jego obywateli, stworzymy o własnych siłach Bank Polski, oparty o najszersze warstwy społeczeństwa.

Zwracamy się do Was z gorącem wezwaniem:

Obywatele przystępujcie bezwłocznie do zapisów na akcje Banku Polskiego. Spełnijcie obowiązek wobec państwa i społeczeństwa dla dobra własnego i przyszłych pokoleń. Zwracamy się z gorącym apelem do przedstawicieli wszystkich władz państwowych i samorządowych, do organizacji zawodowych, gospodarczych, by wpływem swoim i udziałem przyczynili się do powodzenia w subskrypcji akcji Banku Polskiego.

Bliższych informacyj w sprawie zapisów udzielają: Oddziały Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, banki, jakoteż instytucje finansowe.

Ostrów, dnia 27 lutego 1924 r.

Komitet Propagandy Subskrybcji
na akcje Banku Polskiego P. K. K. P.

Przewodniczący: Dyrektor A. Budzyński.

Członkowie: p. Czajka, Dołatowski Stefan, Dr. Guzowski, lekarz weter., Jondro Józef, red. Gońca Narodowego, Lasota Piotr, radny miejs., Lipski Wojciech, obywatel ziew., Ofierzyński Józef, płk. Niemojowski Wincenty, Sikora Józef, Splitt Dezyderjusz, kupiec, Starosta Dr. Srokowski Józef, Radca von Roy, inż. kol., Ks. Prob. Rolewski, Wilhelm Roth, dyr. Pol. Bku. Handlowego, Mec. Zawadzki Bolesław — Kępno, Starosta Kutzner, Pleszew.

Nr. 99. Rozporządzenie I. Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 stycznia 1924 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu celem wykonania ustawy 11 sierpnia 1923 o tymczasowam uregulowaniu finansów komunalnych.

Na podstawie art. 25 i 77 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747) zarządza się co następuje:

Do art. 25 ustawy.

Podatek wojewódzki
od wyszynku i drobnej sprzedaży trunków.

§ 1. Magistraty miast (wydziały powiatowe) pobierać będą na rzecz samorządu wojewódzkiego, a aż do czasu wprowadzenia go w życie, na rzecz Skarbu Państwa w b. dzielnicy rosyjskiej, na rzecz Tymczasowego Wydziału Samorządowego w b. dz. austryjackiej i na rzecz krajowych związków komunalnych w b. dz. pruskiej — podatek wojewódzki w wysokości 3% od obrotu, osiągniętego w wyszynku, w drobnej sprzedaży i w handlu detalicznym spirytusu (z wyjątkiem spirytusu skażonego), wyrobów wódczanych, wina, półwiana, wina sztucznego, wina owocowego, moszczu owocowego, miodu, napojów miodowych i piwa.

W zrozumieniu ustawy uważać należy:

a) jako wyszynk — sprzedaż wymienionych trunków do spożycia w lokalu przedsiębiorstwa, a to bez względu na ich ilość,
b) jako drobna sprzedaż — sprzedaż wymienionych trunków, bezpośrednio spożywcom, jednak nie do spożycia w lokalu przedsiębiorstwa, w naczyniach otwartych lub zamkniętych w sposób, w handlu nieużywany, a to w ilościach poniżej 25 litrów spirytusu i wyrobów wódczanych, a poniżej 50 litrów innych trunków,
c) jako handel detaliczny — sprzedaż wymienionyh trunków bezpośrednio spożywcom, jednak nie do spożycia w lokalu przedsiębiorstwa, w naczyniach zamkniętych sposobem, w handlu używanym, a to w ilościach poniżej 10 litrów piwa lub poniżej 50 litrów innych trunków.

Obrót osiągnięty przez apteki, w drobnej sprzedaży spirytusu, jako środka leczniczego, oraz sprzedaży lekarstw, zawierających spirytus, jako składnik leku, nie podlega podatkowi.

§ 2. Do uiszczenia podatku obowiązani są właściciela, względnie posiadacza:

a) przedsiębiorstw handlowych, trudniących się wyszynkiem, drobną sprzedażą lub handlem detalicznym trunków wymienionych w § 1.
b) przedsiębiorstw przemysłowych, o ile wykonują

Kurs franka waloryzacyjnego
19. 3. 1924 r. = 1 800 000,— mk.

wyszynk, drobną sprzedaż lub handel detaliczny, wymienionych w § 1 trunków własnego wyrobu, bezpośrednio z zakładu przemysłowego bez urządzenia osobnego pomieszczenia dla wyszynku, drobnej sprzedaży lub handlu detalicznego.

Art. 11 i 14 ustęp pierwszy ustawy z dnia 14-go maja 1923 r. w przedmiocie państwowego podatku przemysłowego (Dz. U. R. P. Nr. 412) mają odpowiednie zastosowanie.

Jeżeli przedsiębiorstwo prowadzone jest na wspólny rachunek kilku osób, są one solidarnie obowiązane do uiszczenia podatku.

§ 3. Właściciele wzgl. posiadacze przedsiębiorstw (§ 2), które rozpoczęły swą działalność przed 1 stycznia 1924 winni zgłosić swe przedsiębiorstwa w miesiącu lutym 1924 r. w magistracie, o ile przedsiębiorstwo wykonywane jest na obszarze gminy wiejskiej, w przeciwnym zaś razie w wydziale powiatowym. Jeżeli przedsiębiorstwo rozpoczęło swą działalność po 1-go stycznia 1924, zgłoszenie winno nastąpić w ciągu dni 14 po rozpoczęciu działalności przedsiębiorstwa.

Zgłoszenie według wzoru A. (Załącznik wzór A), ma zawierać:

1. imie i nazwisko, oraz adres przedsiębiorcy, wzgl. nazwę lub firmę i miejsce wykonania przedsiębiorstwa.
2. przedmiot przedsiębiorstwa (wyszynk trunków, drobna sprzedaż trunków, handel detaliczny trunków w odrębnem przedsiębiorstwie, wzgl. w przedsiębiorstwie przemysłowem na miejscu § 2).

§ 4. Za podstawę do obliczania podatku służy obrót, osiągnięty w wyszynku, w drobnej sprzedaży i w handlu detalicznym trunków przez przedsiębiorstwa handlowe pierwszych dwóch kategorji i przemysłowe pierwsaych pięciu kategorji — w każdym miesiącu, a przez inne przedsiębiorstwa w każdem półroczu roku podatkowego.

Rokiem podatkowym jest każdy bieżący rok kalendarzowy.

§ 5. Za obrót podlegający opodatkowaniu uważa się sumę przychodu brutto za trunki sprzedane wymienione lub wydane na kredyt w wyszynku, w drobnej sprzedaży i w handlu detalicznym, łącznie z przychodem brutto, uzyskanym z handlu jarmarcznego i wędrownego (obnośnego i rozwożonego), o ile handel jarmarczny i wędrowny w danym razie nie stanowi przedmiotu osobnego przedsiębiorstwa według art. 19 i 20 ustawy z dnia 14 maja 1923 r. w przedmiocie państwowego podatku przemysłowego (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 412).

§ 6. Przedsiębiorstwa, obowiązane do płacenia podatku (§ 2), a nieprowadzące ksiąg przepisanych kodeksem handlowym, winny prowadzić według wzoru B (załącznik wzór B) „księgę obrotu trunkami" w języku polskim, starannie, bez poprawek, przekreśleń i podskrobań.

Do księgi tej każdodziennie wpisać należy:

a) na przychód trunki nabyte, wzgl. w wypadku przewidzianym w § 2 ustęp drugi — trunki wyprodukowane we własnej wytworni, wydane do wyszynku, drobnej sprzedaży i handlu detalicznego w miejscu.
b) na rozchód — trunki sprzedane, wymienione lub wydane na kredyt.

Miesięczne zamknięcie księgi obrotu w markach polskich winny być przeliczone na franki złote wedle przeciętnej wartości franka złotego za odnośny miesiąc, ogłaszanej w sposób określony rozporządzeniem z dnia 15 grudnia 1923 r. (Monitor Polski z 24grudnia 1923 r. Nr. 292, poz. 415) na zasadzie ustawy z dnia 6 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 127, poz. 1044). Bliższe przepisy o prowadzeniu ksiąg obrotu zawarte są w objaśnieniach wzoru B.

Księga obrotu winna być oparafowana przez sędziego pokoju, notarjusza lub magistrat, wzgl. przez starostwo lub urząd gminy wiejskiej. Osoby i urzędy powołane do parafowania ksiąg obrotu winny, poczynając od 1924 r., dokonywać parafowania nowych ksiąg obrotu — tylko po okazaniu poprzednio oparafowanych ksiąg i po stwierdzeniu, że księgi te zostały zapisane do końca. W razie niezapisania do końca tych ksiąg winny wspomniane osoby i urzędy przekreślić strony wolne, czyniąc je niezdatnem do użytku.

Przedsiębiorca jest obowiązany okazać do przejrzenia władzom i organom powołanym do wymiaru podatku księgi handlowe, księgi obrotu prowadzone według art. 50 ustawy z dnia 14 maja 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 412), oraz księgi rejestrów i zapisków prowadzone na podstawie przepisów zobowiązanych w zakresie państwowych podatków spożywczych, niemniej inne zapiski, posiadające znaczenie dla określenia obrotu przedsiębiorstwa.

Każde przedsiębiorstwo obowiązane jest przechowywać księgi obrotu dla celów kontroli przez trzy lata od daty zamknięcia księgi. Księgi obrotu nie mają siły dowodowej przyznanej księgom handlowym w § 23 do ksiąg obrotu nie odnosi się również postanowienie zawarte w ostatnim ustępie § 23.

Księgi obrotu nie będą uważane za księgi handlowe w myśl § 23, a prowadzone ich nie zwalnia płatnika od obowiązku okazanie innych ksiąg i zapisków władzom i organom powołanym do wymiaru podatku.

Nieprowadzenie ksiąg obrotu stosownie do przepisów niniejszego rozporządzenia, niemniej nieokazanie prowadzonych ksiąg obrotu powołanym władzom i organom sprowadza skutki, określone w art. 62—67 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94 poz. 747).

§ 7. Wymiaru i poboru podatku dokonywać będą na obszarze gmin miejskich magistraty, w gminach wiejskich i wogóle poza obszarem gmin miejskich wydziały powiatowe przy pomocy komisji szacunkowych, przyczem ma odpowiednie zastosowanie przepisu art. 72 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (D. U. R. P. nr 94, poz. 747).

§ 8. Po upływie każdego półrocza kalendarzowego składać należy władzom, wymienionym w § 7. według wzoru C (Załącznik wzór C) pisemne zeznanie o obrocie trunkami, odrębnie co do każdego oddzielnego zakładu wyszynku, drobnej sprzedaży i handlu detalicznego trunków, a to:

a) za pierwsze półrocze roku kalendarzowego w miesiącu lipcu tegoż roku;
b) za drugie półrocze roku kalendarzowego w miesięcu styczniu roku następnego.

W zeznaniu o obrocie winno być podane:

1. imię i nazwisko przedsiębiorcy albo nazwa lub firma przedsiębiorstwa;
2. miejsce zamieszkania (dokładny adres) przedsiębiorcy;
3. przedmiot przedsiębiorstwa z dokładnem określeniem, któremi gałęziami działalności podlegającej opodatkowaniu zajmuje się przedsiębiorstwo, a mianowicie: wyszynkiem, drobną sprzedażą, względnie handlem, detalicznym trunków (§ 1):

4. miejsce wykonywania przedsiębiorstwa;
5. ilość pokojów i sal, w których przedsiębiorstwo jest wykonywane, oraz ilość należących do przedsiębiorstwa składów trunków, tudzież liczba personelu, zatrudnionego w przedsiębiorstwie;
6. rodzaj i kategorja do której przedsiębiorstwo na podstawie ustawy z dnia 14 maja 1923 r. w przedmiocie państwowego podatku przemysłowego (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 412) zostało zaliczone dla otrzymania świadectwa przemysłowego.
7. ogólna suma obrotu podlegającego opodatkowaniu (§ 5), osiągnięto osobno za każdy miesiąc w ciągu ubiegłego półrocza, podana w markach polskich z przerachowaniem na franki złote według przeciętnej wartości z każdego poszczególnego miesiąca, ogłaszanej w sposób, określony w § 6 ustęp trzeci;
8. łączna suma uiszczonego podatku do obrotu, wymienionego w p. 7 dowody wpłat należy w oryginałach lub odpisach dołączać do zeznań;
9. oświadczenie, czy prowadzone są księgi handlowe i czy na poparcie wykazanej sumy obrotu płatnik gotów jest przedstawić te gsięgi wraz z dokumentami i rachunkami;
10. zapewnienie, że wszystkie przytoczenia w zeznaniu dane oznajmione według najlepszej wiedzy i sumienia;
11. własnoręczny podpis osoby składającej zeznanie.

Magistrat (wydział powiatowy) prowadzić będzie osobny zapisek (rejestr) składanych zeznań w porządku analogicznym i zaopatrywać zeznania liczbą kolejną.

§ 9. Właściciele względnie posiadacze przedsiębiorstw podlegających podatkowi winni po upływie każdego miesiąca kalendarzowego, najpóźniej do dnia 15. następnego miesiąca uiścić podatek przypadający od obrotu podlegającego opodatkowaniu (§ 5), osiągniętego w ubiegłym miesiącu, przerachowanego na franki złote zgodnie z postanowieniem zawartem w § 6 ustęp trzeci.

Uiszczenie podatku, obliczonego zgodnie z postanowieniem, zawartem w poprzednim ustępie, uskuteczniasię w markach polskich według wartości franka złotego w dniu zapłaty.

W razie zwłoki będą pobierane odsetki za zwłokę oraz koszta egzekucyjne według norm obowiązujących przy podatkach państwowych.

Wpłata następuje do kasy magistratu (wydziału powiatowego), który jest powołany do wymiaru podatku (§ 7) i zostaje zapiscna do księgi biorczej według wzoru D. (Załącznik wzór D).

Magistraty (wydziały powiatowe) winny sumy, wpłacone w ciągu tygodnia kalendarzowego tytułem podatku i kar (odsetek) za zwłokę, wypłacać w ciągu dalszych dni 7 uprawnionemu samorządowi wojewódzkiemu, wzgl. aż do czasu wprowadzenia go w życie, a) w b. z. rosyjskim najbliższej kasie skarbowej na dz. 6 § 10 poz. 11 a budżetu przychodów Min. Skarbu, b) w b. dz. austrjackiej w najbliższej kasie skarbowej na rachunek kasy skarbowej we Lwowie (§ 52 instrukcji dla kas skarbowych Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 45 z 1921 r. poz. 565) celem umorzenia zaliczek udzielonych Tymczasowemu Wydziałowi Samorządowemu ze Skarbu Państwa na pokrycie wydatków, połączonych ze spełnieniem zadań, przewidzianych w ustawie z dnia 30 stycznia 1920 r. Dz. U. R. P. Nr. 11 poz. 61), a po umorzeniu tych zaliczek celem przekazywania bezpośrednio Tym. Wydz. Sam. i c) w b. dz. pruskiej właściwemu krajowemu związkowi komunalnemu.

Jako zwrot kosztów i wymiaru poboru mogą magistraty (wydziałe powiatowe) powołane do wymiaru podatku (§ 7) pobierać 10 proc. sum wypłaconych z tytułu podatku i kar odsetek za zwłokę.

§ 10. Przepisom, zawartym w par. 6, 8 i 9 nie podlegają właściciele, wzgl. posiadacze przedsiębiorstw kategorji niższych, niż pierwsze dwie kategorje przedsiębiorstw handlowych i pierwsze pięć kategorji przedsiębiorstw przemysłowych.

Płatnicy ci mogą jednak składać zeznania o obrocie w trybie i terminach, określonych w § 8, z tą zmianą, że zeznania winny obejmować sumę obrotu osiągniętego w ciągu ubiegłego półrocza, podaną w markach polskich z przerachowaniem na franki złote według przeciętnej wartości z ubiegłego półrocza, ogłaszanej w sposób, określony w § 6 ustęp trzeci.

Wymienieni płatnicy mogą również prowadzić księgi obrotu trunkami według § 6 i wpłacać podatek w terminach określonych w § 9, a w takim razie przepisy § 8 i 9 mają pełne zastosowanie.

Zeznania o obrocie wniesione należycie przez płatników wymienionych w ustępach poprzednich, nadają im prawo do korzystania z uprawnień, przewidzianych w § 23 ustęp trzeci.

(Ciąg dalszy nastąpi).

 Dział nieurzędowy

Kronika miejscowa

Inwalidzi-Kolejarze! W ślad za ogłoszeniem w nr. 22 Orędownika donoszę, że wiec inwalidów-kolejarzy odbędzie się dopiero 30 marca br. Scheurich.

Urząd stanu cywilnego w Koźminie.
za czas od 11 III. do 18 III. 24.

Porody syna: Wawrzyniak Marcin, rolnik Wrotków, Matłoka Józef, robotnik Dębiogóra, Kupuściak Marcin, chałupnik Borzęcice, Roszczak Jan, rolnik Jozefowo (Gościejew), Frąckowiak Jan, kolejarz Koźmin (bliźnięta), Kaczór Wojciech, górnik Polskie Olędry, Miękus Józef, rolnik Gościejew.

córkę: Szustak Antoni, robotnik Czarnysad, Ziętkiewicz Walenty, asystent poctowy Koźmin, Michalak Walenty, ślusarz Koźmin, Rychlik Jan, robotnik. Nowa Obra, Wawrzyniak Ludwik, rolnik Polskie Olędry.

Wypadki śmierci: Błoch Marta, Borzęcice 8 miesięcy.

Śluby: Natan Mośkiewicz z Dorotą Loebel oboje z Koźmina.

Ruch wydawniczy.

PRACA ilustrowany tygodnik popularny, poświęcony nauce, literaturze, sztuce, sprawom społecznym, godziwej rozrywce, wychodzi od lat 28 w Poznaniu.

Treść nr. 12:

Bohater i męczennik — Snobizm i postęp w oświetleniu Zeromskiego, Zdzisław Wójtowicz — Nieznany męczennik śląski. — Głos matki J. Kapuściński (wiersz) — Zadania młodzieży w życiu państwa i narodu, W. Styrylski — Kto pójdzie ze mną (wiersz) — Zima, Jadwiga Piątkowska (wiersz) — Władza duchowna w Turcji. W. — Urągowiska możliwe jedyne w Polsce — Telegram do mieszkańców Marsa — Z nastrojów duszy: Czemu mi smutno (wiersz), Tęsknota (wiersz), Gwar uliczny (wiersz), Ignacja Piątkowska — Złote myśli — Nowe książki, Ignacja Piątkowska — Pieśn o morzu naszem — Nowe wydawnictwa — Rozmaitości: Z japońskiego czasomierza. Nowe rekordy amerykańskie, Udekorowany koń, Szklany pomnik Szekspira, Amerykański pojedynek, Cyfry o Polsce,, Zera — Ryciny Powieści.

Ruch w towarzystwach

Członkom „Stowarzyszenia Urzędników Państwowych, Komunalnych i Samorządowych na powiat Koźmiński — T. z. w Koźminie" podajemy niniejszem do łaskawej wiadomości. że Roczne walne zebranie naszego Stowarzyszenia odbędzie się w niedzielę dnia 23. marca rb. o godz. 2-giej po południu na sali p. Mrozkowiaka w Koźminie:

Porządek obrad:
1. Zagajenie i przemówienie, 2. wybór marszałka, sekretarza i 2 ławników, 3. Odczytanie sprawozdania z ostatniego miesięcznego zebrania, 4. Komunikaty zarządu (sekr.), 5. Sprawozdanie zarządu, a) sekretarza (sekr.), b) skarbnika, c) bibliotekarza (p. Tetzlaff), d) sekr. kom. ośw. nauk. (p. Bojanowski), e) komisji rewizyjnej (p. Dykczak), 6. Dyskusja nad sprowozdaniami i udzielenie absolutorjum ustępującemu zarządowi. 7. Wybór zarządu, a) prezesa, b) wiceprezesa, c) sekretarza i jego zastępcy, d) skarbnika i jego zastępcy, e) bibliotekarza, f) 3 ławników, g) 2 członków komisji rewizyjnej, h) 2 członków sądu honorowego, 8. Sprawa składek miesięcznych, 9. Sprawa sztandaru, 10. Wnioski bez uchwał.

Przewodniczący, Marciniec, Zast. Sekretarza, Zimny.

KOMUNIKAT.

Miesięczne zebranie Stow. Urzęd. P. K. i S. filji Pogorzela odbędzie się w sobotę 22. III. 24. o godz. $5^1/_2$ u p. Gabryelczyka. Porządek obrad: 1. Zagajenie, 2. Przeczytanie protokułu walnego zebrania, 3. Sprawozdanie kasowe z zabawy karnawałowej, 4. Referat i dyskusja, 5. Komunikaty zarządu powiatowego, 6. Wybór delegatów na walne zebranie w Koźminie, 7. Wolne głosy, 8. Zamknięcie. O liczne stawienie się prosi.

Zarząd.
Szatkowski, prezes Jan Otte, sekretarz

Nakładem i drukiem Leona Goldbeka w Koźminie.
Odpowiedzialność Dział urzędowy Starostwo. Dział nieurzędowy Leon Goldbek w Koźminie.